

Veckorapport - Linköping vecka 38, 2021

Gulskålsfångster i höstraps

För att följa förekomsten och värdera behovet av bekämpning mot skador av rapsjordloppan och andra insekter, har vi i samarbete med Lovangs lantbrukskonsult, gula fångstskålar utsatta i fält i Östergötland, Örebro län och Södermanlands län. Värdena kommer att redovisas i veckorapporten.

Rapsjordloppa

Inflygningen pågår fortfarande av rapsjordloppa, men skålfångsterna börjar nu minska något i flertalet fält. Störst fångster är det fortfarande i västra Östergötland. Övriga områden har betydligt mindre fångster.

Rapsjordloppan kan orsaka två sorters skador, gnagskador vid uppkomst och utvintringsskador på grund av larvangrepp.

Riktvärde gnagskador: i medeltal mer än 10 % uppäten bladyta i tidiga utvecklingsstadier, 2-4 utvecklade örtblad.

Bekämpningströskel larvskador: ca 50-100 rapsjordloppor/10 dm² i ackumulerad fångst under tre veckor. För att hindra äggläggning sätts bekämpning in inom 10 dagar efter uppnått tröskelvärde. Erfarenheter från de senaste åren är att skadorna av rapsjordloppans larver varit obetydliga trots skålfångster högt över riktvärdet. Därför rekommenderar vi att skålfångsten ska ligga i det övre intervallet, runt 100 rapsjordloppor per 10 dm², innan du överväger en bekämpning.

Bekämpningen görs med en pyretroid.

Tabell 1. Skålfångster veckovis 2021 v33 – 38 och den totala ackumulerade fångsten de senaste tre veckorna.

Plats	Utv. stadium vid senaste avläsningen	Skålfångst / 10 dm ²							Ackumulerad fångst / 10 dm ² (senaste 3 veckor)	
		16/8	23/8	30/8	6/9	13/9	20/9			
Östra Södermanland										
Jönåker	12	-	-	1	3	12	-			15
Nyköping	15	-	0	1	0	0	0			0
Västra Östergötland										
Borghamn 1	15	2	0	56	27	34	21			82
Borghamn 2	15	-	2	2	6	20	24			50
Fornåsa	15	2	24	102	37	64	19			120
Fågelstad	16	2	4	2	4	6	4			14
Hagebyhöga	15	2	4	2	4	0	0			4
Hov	15	0	2	4	14	8	6			28
Klockrike	15	0	0	0	0	2	0			2
Klockrike 1	14	-	5	21	45	31	17			93

Mantorp 1	14	2	14	32	38	30	9													77	
Mantorp 2	16	0	8	22	28	46	42														116
Mjölby	15	-	4	4	4	20	120														144
Skänninge	16	0	2	2	20	16	2														38
Vadstena	15	0	2	2	4	6	0														10
Varv	15	0	2	41	57	58	28														143
Vreta Kloster	12	-	-	-	6	8	54														68
Väderstad	15	0	1	7	6	33	27														66
Mellersta Östergötland																					
Skrukeby	15	0	2	2	2	10	8														20
Skärkind	16	0	0	3	6	17	3														26
Vikingstad	16	0	0	4	42	40	8														90
Östra Östergötland																					
Västra Husby	18	-	0	4	2	2	8														12
Å	16	0	0	2	5	9	1														15
Östra Stenby	15	0	0	0	1	1	1														3
Örebro län																					
Glanshammar	16	-	0	0	0	0	1														1
Säbylund	17	0	0	2	8	3	0														11

Kålbladstekel

Fångsterna av kålbladstekel har minskat ytterligare denna vecka och nu fanns bara enstaka steklar i ett fåtal fält. Några större gnagskador har fortfarande inte uppmärksamrats.

De fullbildade insekterna gör ingen skada, men de lägger ägg som utvecklas till larver som kan göra stor skada på unga plantor. I tidigt sådda fält kan man börja se larver på undersidan av bladen. Små larver är ljusa, men blir mattsvarta efterhand. Håll noga uppsikt över svarta larver på **undersidan** av bladen. Om det finns många larver kan skadan utvecklas snabbt, men många gånger växer plantorna ifrån angreppen.

Riktvärde för bekämpning är 1 larv per planta i genomsnitt och bekämpningen sätts in när skadorna ser hotande ut.

Blåvingad rapsvivel

Fångsterna av blåvingad rapsvivel ligger kvar på samma nivå som förra veckan. I ett par fält har över 100 vivlar fångats /10 dm² (två skålar). Liksom för rapsjordloppan är det

störst förekomst i västra Östergötland och endast obetydliga fångster i övriga områden. Något tröskelvärde finns inte för denna insekt.

Blåvingad rapsvivel flyger in till rapsfälten på hösten men lägger inte ägg förrän tidigt i vår. Liksom den fyrtandade rapsviveln lever larven till den blåvingade rapsviveln i mörken i rapsstjälken. Skadan av viveln bedöms som liten även om symtomen i stjälken ser väldigt fula ut.

Gulskålsfångster i höstvet

Vi har också ett fåtal skålar i höstvet. I dessa följer vi inflygning av randig dvärgstrit som kan sprida vetedvärgvirus och bladlöss som kan sprida rödsotvirus. Hittills har fångsterna av både dvärgstritar och bladlöss varit små.

Risken för angrepp av vetedvärgvirus ökar om man sår tidigt med uppkomst före mitten av september samtidigt som vädret är torrt o varmt. Tidigare kända angrepp i närheten är också en viktig riskfaktor liksom reducerad bearbetning då smittade plantor av vete, rajgräs eller vitgröe i fälten kan överleva och sprida viruset vidare till striten.

Risken för angrepp av rödsotvirus är generellt liten i området. I år förekom dock mindre angrepp i enstaka fält i Mellansverige. Även här är tidig sådd och uppkomst i kombination med en varm höst viktiga riskfaktorer. Även förekomst av bladlöss i fälten är en riskfaktor, speciellt om det hinner bildas kolonier av löss.

En engelsk modell för rödsot i höstsäd, bygger på att minst två generationer löss ska ha hunnit utvecklas i fältet för att det ska kunna bli angrepp. Två generationer tar ca 340 daggrader med bastemperaturen 3 grader räknat från uppkomst eller då löss finns i fälten. Temperatursumman kan räknas fram för valfri plats i landet med hjälp av Jordbruksverkets e-tjänst: [Temperatursumma](#)

Se också växtskyddsbrev nr 27 [Risker med tidigt sådd höstsäd](#)

Växtskyddcentralen Linköping

Europeiska jordbruksfonden för
landsbygdsutveckling: Europa
investerar i landsbygdsområden